

Χαιρετισμός Αρχιεπισκόπου Κύπρου Γεωργίου στο Συμπόσιο της Ι.Μ. Κύκκου

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)

Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου [κ.κ. Γεώργιος](#) απηύθυνε χαιρετισμό κατά την έναρξη των εργασιών του Συμποσίου της Ιεράς Μητρόπολης Κύκκου και Τηλλυρίας με θέμα: «1974-2024: η πολιτιστική κληρονομιά της Κύπρου στα Κατεχόμενα εν διωγμώ. Ένας απολογισμός 50 χρόνων κατοχής», που πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Παρασκευής, 18 Οκτωβρίου, στη Λευκωσία. Τις εργασίες του συμποσίου που διοργάνωσε το Παγκόσμιο Βήμα Θρησκειών και Πολιτισμών της Ιεράς Μονής Κύκκου στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Ιεράς Μονής Κύκκου «Αρχάγγελος».

Αναλυτικά ο χαιρετισμός του Αρχιεπισκόπου Κύπρου:

Η παρουσία μας ως Ελλήνων στην Κύπρο έχει ιστορικό βάθος 35 αιώνων. Από τον 15ο π.Χ. αιώνα μαρτυρείται η παρουσία Μυκηναίων στη Νήσο μας. Ο γρήγορος εξελληνισμός του τόπου, προσδιόρισε από τότε ως μόνιμη ιστορική συντεταγμένη του, την ελληνική. Αρχαιολογικά ευρήματα, δείγματα της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς, μαρτυρούνται από τότε.

Εδώ και 20 αιώνες ο τόπος απέκτησε και την άλλη συντεταγμένη του, την Χριστιανική. Έκτοτε η παρουσία των δύο μεγεθών, του Ελληνισμού και του Χριστιανισμού είναι κοινή και αδιαχώριστη.

Μέσα από αυτήν την πορεία, η χριστιανική ζωή αναπτύχθηκε και εξελίχθηκε δίνοντάς μας και τεκμήρια της παρουσίας της, που είναι τα δείγματα της θρησκευτικής και πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Μιας κληρονομιάς που τεκμηριώνει την ύπαρξη και τα χαρακτηριστικά μας ως Χριστιανών Ελλήνων της Κύπρου. Χωρίς αυτά, η ύπαρξη και η παρουσία μας, σ' αυτή τη γη, που είναι φορέας χιλιάδων χρόνων πολιτισμού και ιστορίας, θα αμφισβητείτο, δεν θα μπορούσε να τεκμηριωθεί πειστικά.

Δυστυχώς, μετά τη βάρβαρη τουρκική εισβολή, που μετρά 50 χρόνια φέτος, η κατεχόμενη πολιτιστική μας κληρονομιά βίωσε και βιώνει τον δικό της Γολγοθά. Κι ήταν αυτό φυσικό. Ο κατακτητής ήθελε και θέλει να αφανίσει τα τεκμήρια της καταγωγής μας, τόσο τα Ελληνικά όσο και τα Χριστιανικά.

Αμέσως μετά την εισβολή ξεκίνησε η συστηματική λεηλασία και βεβήλωση των θρησκευτικών μνημείων, των κοιμητηρίων, αρχαιολογικών χώρων και μουσείων. Πολλά από αυτά είναι απροσπέλαστα, για αυτό και είναι δύσκολη η περιγραφή της κατάστασης στην οποία βρίσκονται σήμερα. Κάποια από αυτά χρησιμοποιούνται ως αποθήκες στρατιωτικών υλικών. Πέραν των δεκαεπτά ναών έχουν κατεδαφιστεί ενώ ένας αριθμός άλλων έχουν τμηματικά ή ολοκληρωτικά καταρρεύσει από την εγκατάλειψη και τη φθορά του χρόνου. Το κατοχικό καθεστώς επέβαλε τη συστηματική αλλαγή χρήσης των μνημείων, με ελάχιστες εξαιρέσεις. Ογδόντα περίπου ναοί μετετράπησαν σε τζαμιά, άλλοι σε κέντρα, καφενεία, αποθήκες, μουσεία, σε στάβλους ζώων, και άλλοι εγκαταλείφθηκαν στο έλεος των στοιχείων της φύσης. Στη βάση οργανωμένου προγράμματος της τουρκικής κυβέρνησης, για να αλλάξει ο χαρακτήρας του τόπου και να δοθεί λανθασμένο μήνυμα στον έξω κόσμο, κτίζονται δεκάδες νέα τζαμιά και αποστέλλονται από την Τουρκία ιμάμηδες έποικοι για τη λειτουργία τους. Πρόσφατα σε προάστιο της κατεχόμενης Λευκωσίας εγκαινίασαν τεράστιο τζαμί με έξι μιναρέδες.

Στην ίδια τραγική κατάσταση, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, βρίσκεται και η συντριπτική πλειοψηφία των κοιμητηρίων μας. Οι σταυροί και οι τάφοι που θρυμματίστηκαν κατά την περίοδο της τουρκικής εισβολής παραμένουν βουβοί μάρτυρες μιας συνεχιζόμενης ιεροσυλίας και απαράδεκτης αδιαλλαξίας που δεν μας επιτρέπει την αποκατάστασή τους.

Ως αποτέλεσμα αυτής της καταστροφής και της λεηλασίας, ένας μεγάλος αριθμός θρησκευτικών κειμηλίων, φορητών εικόνων και άλλων λειτουργικών σκευών, έχει κλαπεί και πωληθεί παράνομα στο εξωτερικό. Επιπρόσθετα, μεγάλης ιστορικής αξίας ψηφιδωτά και τοιχογραφίες αποκολλήθηκαν από Τούρκους αρχαιοκάπηλους. Πολλές φορές η βάνδαλη αυτή πράξη έγινε με τέτοιο τρόπο, ώστε μεγάλο μέρος των ψηφιδωτών και των τοιχογραφιών, που αποκολλήθηκαν, να έχει καταστραφεί για πάντα.

Η Εκκλησία της Κύπρου σ' όλα αυτά τα χρόνια εργάζεται σκληρά για τον επαναπατρισμό φορητών εικόνων, ψηφιδωτών, ευαγγελίων, αγίων ποτηρίων, θυμιατών και γενικά λατρευτικών αντικειμένων μας. Αναφέρω τις άοκνες προσπάθειες της κ. Τασούλας Χατζηττοφή η οποία σε συνεννόηση και συνεργασία με τον Αρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο τον Α΄ συνέβαλε στον εντοπισμό και επαναπατρισμό ικανού αριθμού θρησκευτικών κειμηλίων. Δεν υποτιμώ τις προσπάθειες του κράτους ή του Τμήματος Αρχαιοτήτων. Εκείνων ήταν υποχρέωση η αναζήτηση των κλεμμένων θησαυρών μας. Η κ. Χατζηττοφή το θεώρησε ως πατριωτικό καθήκον της τη δραστηριοποίηση της σ' αυτό τον τομέα για νόμιμη διεκδίκηση των θησαυρών μας κι όχι αγορά τους σε πλειστηριασμούς της Δύσης.

Τονίζουμε ότι, ως Εκκλησία της Κύπρου, θα συνεχίσουμε τις προσπάθειες και τους αγώνες μας μέχρι την ώρα που θα επιστρέψουν επιτέλους πίσω στην πατρίδα μας οι θησαυροί μας και γενικά όλα τα έργα της πολιτιστικής και θρησκευτικής μας κληρονομιάς, οπουδήποτε στον κόσμο κι αν έχουν μεταφερθεί από τους αρχαιοκάπηλους. Ως Εκκλησία, θεωρούμε ότι θα πρέπει να διαφοροποιήσουμε τον τρόπο και τις προσπάθειες επαναπατρισμού των εκκλησιαστικών μας θησαυρών. Όπου υπάρχουν μέθοδοι και τρόποι νόμιμης διεκδίκησης τους, θα πρέπει να επιδιώκεται η εφαρμογή των προϋποθέσεων αυτών τους και η απόκτησή των θησαυρών μας χωρίς την καταβολή οποιουδήποτε τιμήματος σε κλέπτες και κλεπταποδόχους. Έχω την εντύπωση ότι η κ. Χατζηττοφή πέτυχε στον τομέα αυτό και η πείρα της θα πρέπει να αξιοποιηθεί

Με την ευκαιρία αυτή είναι επιβεβλημένο να τονίσουμε και τη μεγάλη συμβολή στον τομέα αυτό της Ιεράς Μονής Κύκκου και ειδικότερα του Καθηγουμένου της και αγαπητού εν Χριστώ αδελφού Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου και Τηλλυρίας κ. Νικηφόρου. Μέσα από το πολύπλευρο έργο του Κέντρου Μελετών της Ιεράς Μονής Κύκκου, το οποίο ιδρύθηκε από τον νυν Ηγούμενο της Μονής μελετήθηκαν εις βάθος πτυχές της κυπριακής ιστορίας, ψηφιοποιήθηκαν πολλά αρχεία, εκδόθηκαν αρχειακές πηγές και μεγάλος αριθμός αξιόλογων επιστημονικών συγγραμμάτων. Επιπλέον, αξίζει να τον συγχαρούμε και για την προώθηση της επιστημονικής καταγραφής, της φωτογραφικής και αρχιτεκτονικής αποτύπωσης των μνημείων και κοιμητηρίων στα Κατεχόμενα. Με τα τεκμήρια αυτά προχώρησε με εκθέσεις, διαλέξεις, ημερίδες και εκδόσεις στην ανάδειξη και δημοσιοποίηση της καταστροφής της πολιτιστικής κληρονομιάς μας στα Κατεχόμενα, σε όλο τον κόσμο. Τέλος, η ίδρυση του Μουσείου της Ιεράς Μονής Κύκκου το οποίο αποτελεί ένα στολίδι για την κυπριακή μουσειολογία, δείχνει το ανύστακτο ενδιαφέρον του Μητροπολίτη Κύκκου για την διατήρηση και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ίσως είναι ο μόνος που αντελήφθη τον ρόλο μιας ορθόδοξης Μονής σε αλύτρωτο Ελληνικό μέρος.

Με αυτές τις σύντομες σκέψεις συγχαίρω το Βήμα Θρησκειών και Πολιτισμών της Ιεράς Μονής Κύκκου, τους διακεκριμένους ομιλητές και όσους συνέβαλαν για τη διοργάνωση του σημερινού διεθνούς επιστημονικού συνεδρίου. Βεβαίως, θερμά συγχαρητήρια στον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κύκκου για την όλη επιστασία του Συνεδρίου. Εύχομαι να μιμηθούν κι άλλοι τέτοιες δράσεις μέχρι την δικαίωση του αγώνα μας.

Διαβάστε επίσης:

[Κύπρου Γεώργιος στο Συμπόσιο της Μητρόπολης Κύκκου: Διεκδίκηση αντί αγορά κλαπέντων εκκλησιαστικών θησαυρών](#)

[Ο Κωνσταντίας και Αμμοχώστου Βασίλειος για την καταστροφή της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα](#)